

Stotteren

Praten leer je met vallen en opstaan, net als lopen. Tijdens het leren praten maken veel kinderen een periode door waarin het praten minder gemakkelijk gaat. Het kind praat hikkend en herhalend, omdat het nog niet in staat is om gedachten om te zetten in woorden en goede zinnen. Ook als een kind te gehaast of te gespannen iets wil vertellen, kan het haperend spreken. Meestal gaat dit vanzelf over, maar niet altijd. Het kan stotteren worden.

Wat is stotteren?

Er zijn veel verschillende manieren van stotteren:

- klanken (letters) herhalen (t t t toen)
- lettergrepen herhalen (een koe-koe-koekje)
- woorden herhalen (mag mag mag ik...)
- klanken (letters) langer aanhouden (mmmmama, mag ik)
- stopwoorden gebruiken (nou...en toen...nou...toen was er...)
- 'moeilijke' woorden veranderen (poes wordt zo'n beest).

Waarom verergert stotteren?

Het stotteren kan verergeren door gebeurtenissen die voor het kind spannend zijn, zoals een verjaardag, een verhuizing, sinterklaas of een schoolreisje. Een kind kan ook gaan stotteren omdat hij hoge eisen aan zichzelf stelt, als de omgeving veel van hem verwacht of als hij vaak in de rede wordt gevallen.

Wat zijn de gevolgen?

De gevolgen van stotteren kunnen zijn:

- weinig praten
- moeite met oogcontact
- agressief gedrag
- gepest worden of nagedaan worden
- schaamte
- meebewegingen, zoals knipperen met de ogen of stampvoeten.

Tips voor ouders (en leerkrachten)

- Luister naar wat uw kind zegt, niet naar hoe hij het zegt.
- Zorg dat uw kind plezier heeft in het spreken.
- Neem de tijd om met uw kind te praten.
- Geef zelf het goede voorbeeld door rustig te praten.
- Leer uw kind geen 'trucjes' om beter te praten, zoals: 'eerst nadenken, dan praten' of 'haal even diep adem'.
- Dwing uw kind niet om te praten, vooral niet in het bijzijn van anderen.
- Houd oogcontact als uw kind stottert.
- Stel niet te hoge eisen aan uw kind en lever geen kritiek op het spreken.
- Prijs uw kind om de dingen die het goed doet.
- Als uw kind over het stotteren wil praten, ga er dan op in.
- Probeer uw eigen ongerustheid en spanning niet te laten merken aan uw kind.
- Plaats uw kind niet in een uitzonderingspositie door stotteren te 'belonen' met extra aandacht.
- Bereid belangrijke gebeurtenissen goed voor: praat er van tevoren over.

Vragen?

Heeft u vragen of behoefte aan een persoonlijk gesprek met de logopediste, neem dan contact op met de JGZ Zuid-Holland West, telefoon (088) 054 99 99 of mail naar info@jgzzhw.nl.

Website

www.stotteren.nl

September 2015

Contactbureau: telefoon 088 - 054 99 99, www.jgzzhw.nl, info@jgzzhw.nl

---